

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ӘЛЕУМЕТТАНУ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ЖҰМЫС КАФЕДРАСЫ

ӘЛЕУМЕТТАНУ ТАРИХЫ

ПӘНІ БОЙЫНША
ЕМТИХАН
БАҒДАРЛАМАСЫ

3 кредит

Алматы, 2025

**Әлеуметтану тарихы
пәні бойынша
БАҒДАРЛАМА**

Емтиханға кіретін оқу тақырыптары: Қорытынды бақылау жазбаша түрде өтеді. Тақырыптың мазмұны жұмыстың барлық түрлерін қамтиды: дәрістер мен семинарлар тақырыптарын, сонымен қатар студенттің өзіндік жұмыстарына берілген тапсырмаларды.

Оқытудың нәтижесі:

1. әлеуметтік ғылымның қызмет ету заңдылығының негізгі ұғымдарын түсіну
2. әлеуметтанулық қызметте әлеуметтану тарихының даму кезеңдерін жүйелі және салыстырмалы талдау әдістерін қолдану;
3. теориялардың пайда болу процесі мен олардың түсініктемелерін талдау

Емтихан тапсыруға дайындық үшін тақырыптар тізімі:

1. Әлеуметтанудың ғылым ретінде қалыптасуы.
2. Г. Спенсер: қоғам біртұтас организм ретінде
3. *Марксизмнің әлеуметтанулық тұжырымдамасы*
4. В.Паретоның әлеуметтану жүйесі
5. Э.Дюркгеймнің әлеуметтанушылық тұжырымдамасы
6. М. Вебердің әлеуметтану теориясы
7. П.Сорокиннің әлеуметтану ілімі
8. Георг Зиммель әлеуметтануы
9. Әлеуметтанудағы постмодернизм
10. Әлеуметтанудағы жаһандану тұжырымдамасы
11. Э.Гидденстің құрылымдау теориясы
12. П.Бурдьенің әлеуметтік кеңістік теориясы
13. Ф. Теннис: қоғам және қауымдастық
14. Қазақстанда әлеуметтану ғылымының қалыптасу ерекшеліктері
15. Қазақстандағы жаңа әлеуметтік ойлау және әлеуметтік зерттеулердің негізгі бағыттары

Баға қою критерилері:

Баға	Критерилер
Өте жақсы	1. Барлық теориялық сұрақтарға дұрыс және толық жауап берілген; 2. Тәжірибелік (шығармашылық) тапсырмалар толық қамтылған; 3. Материал логикалық жүйемен сауатты жазылған; 4. Шығармашылық қабілеті көрінген.
Жақсы	1. Барлық теориялық сұрақтарға дұрыс, бірақ толық жауап бермеген, кейбір маңыздылығы аз қателер жіберілген; 2. Тәжірибелік (шығармашылық) тапсырмалар орындалған, дегенмен азғантай қателіктері бар; 3. Материал логикалық жүйемен сауатты жазылған.
Қанағаттанарлық	1. Теориялық сұрақтардың жауабы біршама дұрыс, бірақ толық емес, логикалық құрастырылуда қателер кеткен; 2. Тәжірибелік (шығармашылық) тапсырмалар толық орындалмаған; 3. Материал сауатты жазылған, дегенмен логикалық жүйелілік жоқ.

Қанағаттанарлықсыз	1. Теориялық сұрақтардың жауабында айтарлықтай қате кеткен; 2. Тәжірибелік (шығармашылық) тапсырмалар орындалмаған; 3. Жауапта грамматикалық, терминологиялық қателер кеткен, логикалық жүйелік жоқ.
---------------------------	--

Пайдаланған әдебиеттер

1. Биекенов К.У., Биекенова С.К., Кенжакимова Г.А. "Социология: Уч.пособие". – Алматы: Эверо, 2016. – 584с.
2. "Социология. Основы общей теории: учебник" / Под ред. Г.В. Осипов, Л.Н. Москвичев. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: Норма, 2015. - 912 с.
3. Macionis J. Society: The Basics. Pearson, 2016. (Масионис Джей. Соушети: Зе Байзикс. Пэрсон, 2016.)
4. Дж. Ритцер, Дж. Степницки. "Әлеуметтану теориясы". – Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2018. – 856 с.
5. Добренёв В.И., (1939 -) История западной социологии (20-60-е гг. XX в.): учебник для студентов высших учебных заведений обучающихся по направлению 040201 "Социология" / В. И. Добренёв, Н. Г. Осипова ; Московский гос. ун-т им. М. В. Ломоносова, Социологический фак. Москва: Альма Матер: Академический проект, 2012.

Пәні: Әлеуметтану тарихы

№	Критерийі	«Өте жақсы» 90–100%	«Жақсы» 70–89%	«Қанағаттанарлық» 50–69%	«Қанағаттанарлықсыз» 25–49%	«Өте төмен» 0–24%
1 сұрақ	1 критерийі – Әлеуметтану тарихының негізгі мектептері мен теориялары туралы білімін көрсету	Жауап толық, негізгі мектептер мен бағыттар (позитивизм, органикалық мектеп, марксизм, құрылымдық функционализм және т.б.) жүйелі сипатталған. Терминдер мен ұғымдар дұрыс қолданылған, әдебиетке нақты сілтеме жасалған	Жауапта тақырыптың негізгі мектептері мен бағыттары қамтылған, дәлелдер бар, бірақ қосымша әдебиеттер н жеткіліксіз	Жауап толық емес, негізгі мектептер үстірт берілген, кейбір терминдер дұрыс қолданылмаған	Жауап көлемі аз, негізгі мектептер мен теориялар аталғанымен мазмұн ашылмаған, әдебиет қолданылмаған	Жауап сұраққа сәйкес келмейді, теориялар мен мектептер дұрыс көрсетілмеген
	2 критерийі –	Жауап тарихи	Жауапта теориялар	Жауапта теория мен	Жауапта теорияларды	Жауапта тарихи

№	Критерийі	«Өте жақсы» 90–100%	«Жақсы» 70–89%	«Қанағаттанарлық» 50–69%	«Қанағаттанарлықсыз» 25–49%	«Өте төмен» 0–24%
2 сұрақ	Әлеуметтану теорияларын тарихи кезеңдермен байланыстырып қолдану	кезеңдерге сәйкес теорияларды дұрыс қолдануды, олардың дамуы мен ықпалын жоғары деңгейде көрсетеді	ды тарихи кезеңдерге сәйкестендіру бар, бірақ толық емес	тарих арасындағы байланыс әлсіз, нақты мысалдар жоқ	қолдану қателері көп, байланыс жасалмаған	кезеңдер мен байланыс мүлдем жоқ
	3 критерийі – Әлеуметтану тарихына қатысты заманауи талдау мен тұжырым жасау	Жауапта тарихи мектептерді қазіргі әлеуметтік құбылыстармен байланыстырып, сын тұрғысынан бағалау жасалған	Жауапта қазіргі әлеуметтік құбылыстармен байланыс бар, бірақ талдау толық емес	Жауапта тарихи мектептерге қысқаша сипаттама ғана берілген, заманауи байланыс жасалмаған	Жауап сыни талдауды қамтымайды, тек мазмұндау бар	Жауап толық сәйкес келмейді, сыни тұрғыдан талдау жоқ
	1 критерийі – Негізгі әлеуметтанушылық идеяларды салыстыру және бағалау	Жауапта классикалық ойшылдар (О. Конт, К. Маркс, М. Вебер, Э. Дюркгейм, Г. Спенсер т.б.) көзқарастары салыстырылып, ұқсастықтары мен айырмашылықтары анық көрсетілген	Жауапта ойшылдардың идеялары дұрыс берілген, бірақ салыстыру толық емес	Жауапта ойшылдардың идеялары қысқаша берілген, салыстыру үстірт	Жауапта ойшылдардың идеялары толық ашылмаған, салыстыру жоқ	Жауапта ойшылдардың идеялары қате берілген немесе мүлдем жоқ
	2 критерийі – Әлеуметтанулық теориялардың талдау және қолдану шектеулерін көрсету	Жауап логикалық әрі дәлелді, теориялардың мүмкіндіктері мен шектеулері	Жауапта теориялардың мүмкіндіктері мен шектеулері берілген, бірақ жеткілікті	Жауап тек сипаттамалық деңгейде, талдау әлсіз	Жауапта теориялардың қолданылу мүмкіндіктері нақты көрсетілмеген	Жауап сұраққа сәйкес келмейді, теориялар қате түсіндірілген

№	Критерийі	«Өте жақсы» 90– 100%	«Жақсы» 70–89%	«Қанағаттана рлық» 50– 69%	«Қанағаттанарл ықсыз» 25–49%	«Өте төмен» 0–24%
		анық талданған	дәлелденб еген			
3 критерийі	Жауапта	Жауапта				
–	теорияларды	теорияларды				
Әлеуметтану	дамытуға	дамытуға	Жауапта	Жауапта		Жауапта
тарихын	қатысты	қатысты	ұсыныстар	жалпы	Жауапта	ұсыныс
дамытудағы	негізделген	негізделген	бар, бірақ	қорытындылар	ұсыныстар	та,
ұсыныстар	ұсыныстар	ұсыныстар	олар толық	бар, бірақ	мардымсыз,	қорытынд
мен	мен	мен	негізделме	ұсыныстар	ғылыми негізсіз	ы да жоқ
қорытынды	қорытындыл	қорытындыл	ген	жеткіліксіз		
жасау	ар бар	ар бар				